

OBSAH

Předmluva	9
Poděkování	11
1 Konflikt mezi lidskou společností a volně žijícími živočichy	13
Kořeny konfliktu	13
Zemědělství	13
Zabíjení přirozených predátorů	16
Technická infrastruktura	20
Přenos patogenů	22
Domácí zvířata	24
Konflikt a jeho oběti	25
2 Globální dopravní infrastruktura	29
Nástup automobilismu a jeho důsledky	29
Fragmentace krajiny liniovou dopravní infrastrukturou	30
Import a šíření nepůvodních druhů	31
Střety s dopravními prostředky	34
Střety s živočichy mimo silniční síť	34
Střety na silniční síti	39
3 Statistiky střetů s volně žijícími živočichy	41
Kolik je střetů s volně žijícími živočichy?	41
Kde hledat informace o střetech?	43
Dobrovolnické systémy evidence kadáverů	43
Informace o střetech se zvířaty v Česku	45
Zkušenosti s prací dobrovolníků a ostatních přispěvatelů	47
Záchrané stanice	49
Jaká je skutečná silniční mortalita obratlovců?	50
Monitoring kadáverů	50
Predikce silniční mortality živočichů	52

4 Následky střetů se zvířaty pro posádky vozidel	55
Zranění posádek vozidel	55
Průběh kolize s velkými savci	57
Domácí a hospodářská zvířata	60
Střety se zvířaty a dopravní prostředky	61
Bezpečné a odpouštějící komunikace	63
Vize nula při střetech se zvěří	64
5 Příčiny střetů se zvířaty na silnicích	67
Křížení sítí	67
Dopravní a zelená infrastruktura	68
Jak se chovají zvířata u silnic?	72
Výskyt zvířat u silnic	73
Proč zvířata vyhledávají silnice?	74
Velikost populací a charakter pohybu	76
Nebezpečná místa	77
Místní faktory podmiňující koncentraci střetů	79
Denní pohyb zvířat	80
Nebezpečná období	81
Intenzita dopravy	84
Záměrné zabíjení zvířat na silnici	85
6 Jak ohrožuje doprava volně žijící živočichy?	89
Přímá a nepřímá mortalita na silnicích	89
Nízká mortalita živočichů na silnicích jako skrytý problém	94
Zranění zvířat následkem střetů s vozidly	95
Nejenom přímá mortalita	96
Přehled dopadů na ostatní skupiny živočichů	97
Obojživelníci	97
Plazi.	98
Ptáci	98
Další skupiny živočichů	100
7 Kadávery a jejich další osud	103
Zdroj potravy pro jiné živočichy	103
Návnada i krmná dávka	104
Využití ve vzdělávání a výzkumu	105
Sledování šíření a početnosti druhu	107
Studium evoluce a genetiky	111
Sražená zvířata jako zdroj proteinů pro lidi	113
8 Sekundární efekty silnic	117
Negativní působení na okolní faunu	117

Hluk z dopravy	119
Osvětlení	124
Emise škodlivin	126
Pozitivní vlivy silnic	127
9 Jak ovlivnit zvířata a zabránit střetům s vozidly?	129
Informace o pohybu živočichů	129
Jak se sleduje pohyb živočichů	131
Opatření pro dálnice a frekventované silnice	134
Oplocení silnic	134
Ekodukty	136
Podchody	138
Opatření vhodná pro silnice nižších tříd	139
Pachové ohradníky	139
Odrázky	142
Akustické plašení	143
Jaká opatření ještě zbývají?	143
Opatření proti kolizím s menšími obratlovci	145
Stromoví živočichové	156
Ochrana obojživelníků	145
Zvyšují průchody úspěšnost predátorů?	149
10 Opatření zaměřená na řidiče a společnost	151
Opatření zaměřená na řidiče	151
Varování řidičů před možným střetem	151
Ostatní způsoby ovlivnění řidičů	155
Vzdělávání a osvěta	156
Opatření v úrovni dopravní infrastruktury	158
Snížení intenzity a zklidnění dopravy	158
Stavební úpravy	159
Management komunikací	161
Management okolí komunikací	161
Opatření na úrovni péče o krajinu	163
Naše odpovědnost vůči volně žijícím živočichům	164
Animals on the roads (Summary)	167
Seznam literatury a použitých zdrojů	179
Rejstřík	203
O autorech	209